

Давид Хилберт

Големият немски математик Давид Хилберт обвинявал математиците, че им “липсва въображение”. Той чувствал, че теорията на относителността би трябвало да бъде открита от математик, но я открил физик – Айнщайн. Самият Хилберт работил сериозно върху закономерностите в атомните спектри, но и тук отговорът бил намерен от физици.

В Гьотинген друг немски математик, Феликс Клайн, всяка година провеждал семинар с участие на представители на индустрията. Една година обаче той се разболял, и помолил Хилберт да води семинара, като във въвеждащото си слово постави ударението върху тясната връзка между математиката и технологиите. По своя смисъл обаче посланието на Хилберт било точно обратното: математиката и технологиите са във възможно най-добри отношения не само сега, но и в предвидимото бъдеще, тъй като те нямат нищо общо помежду си.

По време на някакво парти възниква разговор за астрологията. Някои от участниците твърдели, че макар науката да не може да потвърди влиянието на звездите върху хората, тя не може и да го опровергае. Хилберт слушал, мърморейки непрекъснато “Е, добре! Е, Добре!”, докато всички останали престанали да говорят, очаквайки какво ще каже той. В този момент той казал със своя най-саркастичен и пронизителен глас: ”Ако съберете комитет от двайсетте най-умни хора на света, имам предвид признатите най-големи умове на нациите, и им поставите задача да намерят възможно най-глупавото нещо, те няма да успеят да открият астрологията.” Това сложило край на разговора за астрологията.

Критерият на Хилберт за качеството на дадено изследване: “Важността на една научна работа може да се измери с броя на по-ранните публикации, станали напълно излишни след нея.”

Когато някой критикувал Галилео за това, че не е застанал твърдо зад убежденията си, Хилберт ядосано казал: “Но тай не е бил идиот! Само идиот може да вярва, че научната истина се нуждае от мъченичество; това може да е необходимо в религията, но научните резултати се утвърждават с течение на времето.”

Върху надгробния паметник на Хилберт са издълбани две изречения:

Ние трябва да знаем.

Ние ще знаем.

Когато новият нацистки министър на образованието попитал Хилберт дали Физическият институт в Гьотинген е пострадал от “заминаването на евреите и техните приятели”, ученият отговорил: “Пострадал? Не, господин министър, той не пострадал, той просто повече не съществува.”